

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΟΙ, ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

Άρθρο 39 Διορισμός και ορκωμοσία

1. Οι αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, οι υπουργοί και οι υφυπουργοί διορίζονται και παύονται σύμφωνα με τα άρθρα 37 παρ. 1 και 81 παρ. 1 του Συντάγματος, με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και δίνουν ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας τον ακόλουθο όρκο: "ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας, Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας να τηρώ το Σύνταγμα και τους νόμους και να υπηρετώ το γενικό συμφέρον του ελληνικού λαού". Η παρ. 2 του άρθρου 59 του Συντάγματος ισχύει αναλόγως. Μπορεί επίσης να δοθεί όρκος με διαβεβαίωση χωρίς θρησκευτικό περιεχόμενο.

2. Για το διορισμό αντιπροέδρου της Κυβέρνησης δεν απαιτείται προηγούμενη σύσταση θέσης.

Άρθρο 40 Αρμοδιότητες αντιπροέδρων της Κυβέρνησης

1. Οι αντιπρόεδροι ασκούν: α) Τις αρμοδιότητες που ορίζει ο Πρωθυπουργός με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στους αντιπροέδρους της Κυβέρνησης μπορεί να ανατεθούν και αρμοδιότητες, που ανήκουν σε υπουργείο άλλο από εκείνο, του οποίου ενδεχομένως προΐστανται. Στην περίπτωση αυτή προΐστανται των υπηρεσιών στις οποίες ανήκουν οι αντίστοιχες αρμοδιότητες και του προσωπικού τους. Με όμοια απόφαση μπορεί επίσης να τους ανατεθεί η εποπτεία ορισμένων τομέων της κυβερνητικής δραστηριότητας. β) Κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζει ο νόμος

2. Όπου, σύμφωνα με το νόμο, προβλέπεται η συμμετοχή αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, σε συμβούλια ή επιτροπές, συμμετέχει σ' αυτά κατά τη σειρά προβαδίσματος. Αν δεν υπάρχουν αντιπρόεδροι ή κωλύονται, στα παραπάνω συμβούλια μετέχει υπουργός κατά τη σειρά του άρθρου 46 παρ. 3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να ορίζονται διαφορετικά τα θέματα της συμμετοχής στα παραπάνω συμβούλια και επιτροπές.

3. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται η άσκηση αποφασιστικής αρμοδιότητας από αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης ή πρόταση ή εισήγησή του, αν έχουν διορισθεί περισσότεροι από ένας αντιπρόεδροι., οι παραπάνω αρμοδιότητες ασκούνται κατά τη σειρά προβαδίσματος. Αν δεν έχει διορισθεί αντιπρόεδρος, ασκούνται από μόνο τον υπουργό, στον οποίο ανήκει η αρμοδιότητα αυτή. Το τελευταίο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου έχει ανάλογη εφαρμογή και στην παράγραφο αυτή.

4. Ο υπουργός που διορίζεται ως αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης μπορεί με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού, να απαλλαγεί των καθηκόντων του ως υπουργού.

Άρθρο 41 Αρμοδιότητες υπουργών και υφυπουργών

1. Οι υπουργοί έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Έχουν την ανώτατη διεύθυνση των υπηρεσιών που υπάγονται στο υπουργείο, του οποίου προΐστανται και κατευθύνουν, συντονίζουν, εποπτεύουν και ελέγχουν τη δράση τους, καθώς και τη δράση των υπαλλήλων και δημόσιων λειτουργιών που υπάγονται σε αυτούς. β) Εποπτεύουν, συντονίζουν και κατευθύνουν τις ενέργειες των διορισμένων στο υπουργείο τους υφυπουργών. γ) Ασκούν, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, τη νομοθετική πρωτοβουλία σε θέματα της αρμοδιότητάς τους δ) Προτείνουν την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση νόμου

κανονιστικών και των αναγκαίων για την εκτέλεση των νόμων διαταγμάτων της αρμοδιότητάς τους και εκδίδουν κανονιστικές πράξεις κατ' εξουσιοδότηση νόμου. ε) Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που τους παρέχει το Σύνταγμα και ο νόμος ή τους αναθέτει ο Πρωθυπουργός βάσει του Συντάγματος ή νόμου.

2. Οι αρμοδιότητες του αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού και του υφυπουργού στον Πρωθυπουργό ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ανατεθούν και αρμοδιότητες που ανήκουν σε υπουργείο.

3. Ο αναπληρωτής υπουργός διορίζεται σε θέση που εντάσσεται σε υπουργείο ή στον Πρωθυπουργό. Οι αρμοδιότητες του αναπληρωτή υπουργού ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανατεθεί σε αναπληρωτή υπουργό η άσκηση συναφούς προς τις αρμοδιότητές του αρμοδιότητας που ανήκει σε άλλο υπουργείο.

4. Οι υπουργοί Επικρατείας μπορεί να προϊστανται υπουργείου. Οι αρμοδιότητες των υπουργών Επικρατείας που δεν προϊστανται υπουργείου καθορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αρμοδιότητες αυτές μπορεί να ανήκουν είτε στον Πρωθυπουργό είτε σε υπουργό προϊστάμενο υπουργείου. Οι διατάξεις, που ισχύουν κάθε φορά για τους υπουργούς και τα πολιτικά τους γραφεία, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπουργούς Επικρατείας, εφόσον δεν τροποποιούνται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

5. Οι υφυπουργοί διορίζονται σε θέσεις που προβλέπονται από το κεφάλαιο αυτό σε ορισμένο υπουργείο και ασκούν τις αρμοδιότητες που ορίζονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου υπουργού. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην κοινή απόφαση, η νομοθετική πρωτοβουλία και οι άλλες κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες, καθώς και η κανονιστική εξουσία, όσον αφορά τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες παραμένουν στον υπουργό. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται ότι ορισμένες από τις ανατιθέμενες στον υφυπουργό αρμοδιότητες ασκούνται παράλληλα και από τον υπουργό.

6. Στις περιπτώσεις, που μεταβιβάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 αρμοδιότητες που ανήκουν σε υπουργείο, μπορεί να υπαχθούν στον ίδιο υπουργό ή υφυπουργό και οι αντίστοιχες υπηρεσίες και προσωπικό.

Άρθρο 42 Ευθύνη μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

1. Οι υπουργοί υπέχουν κοινοβουλευτική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις τους, καθώς επίσης και για πράξεις ή παραλείψεις των υφυπουργών του υπουργείου στο οποίο προϊστανται, ακόμα και αν στους υφυπουργούς αυτούς έχουν ανατεθεί κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες και νομοθετική πρωτοβουλία.

2. Τα μέλη της Κυβέρνησης ΚΟ1 οι υφυπουργοί υπέχουν αστική και ποινική ευθύνη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85 του Συντάγματος.

Άρθρο 43 Ασυμβίβαστα μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

1. Εκτός από την αναστολή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας, που προβλέπει το άρθρο 81 παρ. 3 του Συντάγματος, αναστέλλεται και η άσκηση καθηκόντων οποιασδήποτε θέσης νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, που κατέχει μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός. Η αναστολή επέρχεται αυτοδικαίως από το διορισμό του μέλους της Κυβέρνησης ή του υφυπουργού.

2. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι υφυπουργοί δεν επιτρέπεται να συνάπτουν οποιασδήποτε μορφής σύμβαση με το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, από την οποία γεννάται οποιοδήποτε όφελος υπέρ αυτών ή τρίτων. Η απαγόρευση ισχύει και για

οποιασδήποτε μορφής εταιρεία ή επιχείρηση, στην οποία συμμετέχει μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός ως κύριος μέτοχος ή ως ομόρρυθμος, ετερόρρυθμος ή περιορισμένης ευθύνης εταίρος ή διατηρεί την ιδιότητα ανώτατου διοικητικού στελέχους.

3. Η παράβαση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων συνεπάγεται την ακυρότητα των πράξεων που ορίζονται στην παρ. 2 και την ευθύνη των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών κατά τις διατάξεις του νόμου περί ευθύνης υπουργών.

Άρθρο 44 Ειδικές υποχρεώσεις μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

1. Όταν μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, οφείλει να γνωστοποιήσει τούτο αμέσως στον Πρωθυπουργό. Οι υφυπουργοί οφείλουν να γνωστοποιήσουν το κώλυμά τους και στον υπουργό που προΐσταται του υπουργείου στο οποίο υπηρετούν.

2. Μέλος της Κυβέρνησης, που προτίθεται να απουσιάσει από την έδρα του, οφείλει να ζητήσει τη συγκατάθεση του Πρωθυπουργού.

3. Για την αποδοχή πρόσκλησης για μετάβαση στο εξωτερικό μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού για οποιονδήποτε λόγο καθώς και για συμμετοχή σε οποιασδήποτε μορφής διεθνές συνέδριο ή διεθνή διάσκεψη στο εσωτερικό απαιτείται προηγούμενη συγκατάθεση του Πρωθυπουργού.

4. Μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός, που καλείται να καταθέσει ως μάρτυρας στην προδικασία ή στην κύρια διαδικασία οποιασδήποτε δίκης για θέματα που αφορούν την ασφάλεια του Κράτους ή την εξωτερική πολιτική της Χώρας, οφείλει να ζητήσει προηγουμένως την άδεια του Πρωθυπουργού. Η μη παροχή της άδειας απαλλάσσει το μέλος της Κυβέρνησης ή τον υφυπουργό από την υποχρέωση να καταθέσει ως μάρτυρας.

Άρθρο 45 Αναπλήρωση μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

1. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αντιπροέδρου της Κυβέρνησης ο Πρωθυπουργός ορίζει με απόφασή του ως αναπληρωτή άλλον αντιπρόεδρο ή τον υπουργό, αρμοδιότητες του οποίου έχουν ανατεθεί στον αντιπρόεδρο. Αν δεν υπάρχει άλλος αντιπρόεδρος ή ο Πρωθυπουργός δεν ορίσει αναπληρωτή, οι αρμοδιότητες του αντιπροέδρου της Κυβέρνησης ασκούνται από τον Πρωθυπουργό. Αν αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης παύσει να υπάρχει, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον Πρωθυπουργό ή στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό

2. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού, ο Πρωθυπουργός με απόφασή του ορίζει ως αναπληρωτή άλλον υπουργό. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, ο Πρωθυπουργός ορίζει με απόφασή του ως αναπληρωτή υπουργό ή άλλον υφυπουργό. Αν δεν ορισθεί αναπληρωτής κατά τις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων, τις αρμοδιότητες του υπουργού και του υφυπουργού ασκεί ο Πρωθυπουργός. Σε περίπτωση που παύσει να υπάρχει ο αναπληρωτής υπουργός του Πρωθυπουργού ή ο υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, εφαρμόζεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου.

3. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος υπουργού, ο Πρωθυπουργός ορίζει με απόφασή του άλλον υπουργό ή υφυπουργό ως αναπληρωτή. Αν ο Πρωθυπουργός δεν ορίσει αναπληρωτή του υπουργού, τον υπουργό αυτόν αναπληρώνει αναπληρωτής υπουργός ή υφυπουργός του οικείου υπουργείου κατά τη σειρά του άρθρου 46 παρ 1 και 4. Εφόσον δεν υπάρχει αναπληρωτής υπουργός ή υφυπουργός, αναπληρώνει τον υπουργό άλλος υπουργός κατά τη σειρά που ορίζει το άρθρο 46 παρ. 3. Αν υπουργός παύσει να υπάρχει, μέχρι το διορισμό νέου εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής.

4. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αναπληρωτή υπουργού ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του, ορίζει άλλο μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργό ως αναπληρωτή του. Αν δεν ορισθεί αναπληρωτής, τις αρμοδιότητες του αναπληρωτή υπουργού ασκεί ο υπουργός του οικείου υπουργείου. Εάν ο αναπληρωτής υπουργός παύσει να υπάρχει, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον υπουργό του οικείου υπουργείου.

5. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας υπουργού Επικρατείας ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του, ορίζει ως αναπληρωτή άλλο μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργό. Αν δεν ορισθεί αναπληρωτής, οι αρμοδιότητες ασκούνται κατά περίπτωση από τον Πρωθυπουργό ή τον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό. Αν ο υπουργός Επικρατείας παύσει να υπάρχει, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον Πρωθυπουργό ή στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό.

6. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας υφυπουργού οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον οικείο υπουργό. Αν παύσει να υπάρχει υφυπουργός, οι αρμοδιότητές του επανέρχονται αυτοδικαίως στον οικείο υπουργό.

7. Οι αποφάσεις του Πρωθυπουργού, με τις οποίες ορίζονται αναπληρωτές μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 46 Σειρά προβαδίσματος μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

1. Η σειρά προβαδίσματος των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών κατά κατηγορίες ορίζεται ως εξής: Πρωθυπουργός, αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, αναπληρωτής υπουργός του Πρωθυπουργού, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί, υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, υφυπουργοί.

2. Η σειρά προβαδίσματος των αντιπροέδρων καθορίζεται από το χρόνο διορισμού τους και, σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού, από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού.

3. Η σειρά προβαδίσματος των υπουργών καθορίζεται από τη σειρά τάξης των υπουργείων κατά το άρθρο 48.

4. Η σειρά προβαδίσματος των αναπληρωτών υπουργών και των υφυπουργών αντιστοιχεί με τη σειρά τάξης των υπουργείων στα οποία υπηρετούν. Μεταξύ περισσότερων αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών του ίδιου υπουργείου η σειρά προβαδίσματος καθορίζεται από το χρόνο διορισμού τους στο οικείο υπουργείο και σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού.

5. Η θέση των υπουργών Επικρατείας, στην κατά την παρ. 1 σειρά προβαδίσματος των μελών της Κυβέρνησης κατά κατηγορίες και στην κατά την παρ. 3 σειρά προβαδίσματος των υπουργών, καθορίζεται, όταν δεν προίστανται υπουργείου, με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, η σειρά προβαδίσματος των υπουργών Επικρατείας καθορίζεται από το χρόνο διορισμού τους και, σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού, από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού.

7. Με την επιφύλαξη της παρ 1 του άρθρου αυτού και της υφιστάμενης κάθε φορά σειράς τάξης των υπουργείων κατά το άρθρο 48, ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταβάλλει τη σειρά προβαδίσματος των αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, των αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών του ίδιου υπουργείου και των υπουργών Επικρατείας.

Άρθρο 47 Θέσεις υπουργών και υφυπουργών

1. Σε κάθε υπουργείο προΐσταται υπουργός ή αναπληρωτής υπουργός του Πρωθυπουργού ή αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης ή ο Πρωθυπουργός. Σε κάθε μέλος της Κυβέρνησης του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ανατεθούν περισσότερα από ένα υπουργεία. Οι υπουργοί Επικρατείας μπορεί να προΐστανται υπουργείου.

2. Συνιστώνται επιπλέον και οι εξής θέσεις μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών: α) Από μια θέση αναπληρωτή υπουργού στα Υπουργεία οικονομίας και οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Μεταφορών και Επικοινωνιών. β) Τρεις θέσεις υπουργών Επικρατείας. γ) Δύο θέσεις Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό. δ) Τέσσερις θέσεις υφυπουργών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, από τρεις θέσεις υφυπουργών στα Υπουργεία Εξωτερικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, από δύο θέσεις υφυπουργών στα Υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Πολιτισμού, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης και από μία θέση υφυπουργού στα Υπουργεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συνιστώνται και άλλες θέσεις αναπληρωτών υπουργών, υπουργών Επικρατείας και υφυπουργών, να καταργούνται υφιστάμενες και να μεταφέρονται από υπουργείο σε υπουργείο. Με όμοια απόφαση μπορεί να συσταθεί μια θέση αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού εφόσον καταργηθούν οι υπηρεσίες του τέως Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης και δεν υπάρχει διορισμένος αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, καθώς και μία θέση υφυπουργού στον Πρωθυπουργό. Η θέση του αναπληρωτή υπουργού του Πρωθυπουργού καταργείται αυτοδικαίως όταν διοριστεί αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης ή ανασυσταθούν οι πιο πάνω υπηρεσίες.

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, κανένα υπουργείο δεν μπορεί να έχει περισσότερες από τρεις συνολικά θέσεις αναπληρωτών υπουργών και υφυπουργών. Οι θέσεις των αναπληρωτών υπουργών δεν μπορεί να είναι παραπάνω από δύο.

*** Το Civilitas.GR και ο «ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ» προτίθενται να απομακρύνουν το κείμενο αυτό από την Ιστοσελίδα τους, εάν η αναδημοσίευσή του προσβάλλει κεκτημένα πνευματικά ή εμπορικά δικαιώματα (info@civilitas.gr)**